

Dětský urolog musí být i psycholog, říká Jiří Doležal

Českobudějovický lékař Jiří Doležal vyměnil před časem největší krajskou nemocnici za malou v Českém Krumlově. V 80. letech byl teprve druhým atestovaným dětským urologem v republice. Noční pomočování je podle něj problém starý jako lidstvo samo.

Ludmila Mlsová
redaktorka MF DNES

ČESKÉ BUDĚJOVICE Dětský urolog musí být zároveň i trochu psycholog, poznal českobudějovický lékař Jiří Doležal. Při léčbě předškoláků a školáků, kteří se potýkají s nočním pomočováním, zjistil, že s tím obvykle mají větší psychologické problémy jejich rodiče než samotní malí pacienti. A lékař je musí uklidnit, že jejich dítě nezaostává za kamarádem ze sousedství, který je stejně starý.

„Noční pomočování je problém starý jako lidstvo samo. A nedá se říct, že by v jeho výskytu byly nějaké velké výkyvy u nočního pomočování u dětí. Přitom o úniku moči při spánku můžeme mluvit teprve u pětiletých a starších dětí, protože do té doby se močové cesty vyvíjejí od novorozeneckého a dětského typu močení a udržení moče až k tomu dospělému,“ říká Jiří Doležal, který získal koncem 80. let minulého století atestaci v novém mladém oboru dětská urologie jako druhý v republice.

Mezi pátým a šestým rokem se přestává pomočovat většina dětí. Převaha dětí udrží podle zkušeného urologa moč v noci kolem čtvrtého a pátého roku, to ovšem neznamená, že kdo se pomočuje mezi pátým a šestým rokem, se vymyká zdravé populaci. Mezi pátým a šestým rokem se přestává pomočovat polovina dětí, která tím trpí, aniž by s nimi urologové cokoliv dělali.

„A o tu druhou polovinu se musíme postarat. Někdy stačí upravit pitný režim tak, aby děti pily nejvíce dopoledne a v pozdním odpolední a večer se příjem tekutin snižoval. Některým dětem pomohou léky, které doplní chybějící hormony,“ vysvětluje zkušený urolog.

Nejdůležitější při této léčbě je dobrá souhra mezi rodiči a dítětem, rodiče musí dbát na upravení a důsledné dodržování pitného režimu svého potomka.

„A hlavně by k nám rodiče neměli

Vizitka Jiří Doležal (57 let)

Přišel na svět v Praze, ale hned po narození se s ním rodiče přestěhovali do jižních Čech. Celá rodina z matčiny i otcovy strany pochází z Českých Budějovic. Gymnázium vystudoval v Táboře, poté absolvoval Fakultu všeobecného lékařství Univerzity Karlovy v Praze. Po vysoké škole nastoupil v roce 1983 do českobudějovické nemocnice, kde pracoval nejdříve dva roky na neurologii a po uvolnění místa na urologii přestoupil na toto oddělení. Stal se jedním z prvních specialistů na dětskou urologii v Česku, atestaci z této tehdy nové specializace získal jako druhý lékař v zemi. S českobudějovickou nemocnicí se rozloučil na podzim roku 2010 a nastoupil na chirurgii do českokrumlovské nemocnice, kde vede urologickou ambulanci pro děti i dospělé pacienty. Žije v Českých Budějovicích. Je ženatý, je otcem dvou dnes už dospělých potomků. Mezi jeho koníčky patří fandění hokejovému týmu Motoru České Budějovice, venčení rodinné fenky velkého švýcarského salašnického psa, chalupaření na Novohradsku a plachtění na Jadranu.

Dotazník

Co vás v poslední době nejvíce potěšilo?

Postup hokejového Motoru přes Přerov do dalšího kola play-off. Při některých vyhraných zápasech oblíbeného týmu zjišťuju, že mi srdce ještě docela funguje. Po změnách, které v českobudějovickém hokeji nastaly, si myslím, že současné vedení hokejového klubu si podporu diváků zaslouží. Je to dobrá reklama nejen pro krajské město, ale pro celé jižní Čechy.

Štve vás něco?

Když mají lidé málo tolerance a vstřícnosti. Když někdo tvrdohlavě tvrdí, že jenom on má pravdu, a vůbec o tom nepochybuje, tak jí buďto má, což je vzácné, anebo jí nemá, což je smutné.

Co byste si přál do budoucna?

Přál bych si, aby dobrá spolupráce s kolegy v českokrumlovské nemocnici fungovala dál aspoň stejně dobře jako dosud. A také bych si přál, kdyby přišel ještě jeden urolog do krumlovského špitálu, abychom se mohli pacientům víc věnovat. Často je tam nápor pacientů hodně veliký a představoval bych si, že bychom na ně měli mít víc času.

vodit dvou či tříleté děti, protože jsou nervozní, že sousem dítě už se nepomočuje. Vysvětlujeme jim, že mají ještě hromadu času, aby se dětský organizmus dovyvínil sám, a odmítáme podávat léky,“ podotýká Doležal.

A jak se vůbec k urologii dostal? Na gymnáziu se zajímal o přírodní vědy a myslel si, že zajímavá práce by mohla být medicína. Při rozhodování o oboru na lékařské fakultě si vybral urologii. Ta českobudějovického medika přitahovala jako poměrně nový obor, ve kterém se snoubí chirurgie s diagnostikou spíš z vnitřního lékařství.

„Když jsem po medicíně hledal místo, v budějovické nemocnici mi nabídli neurologii, protože na urologii měli plno. Na neurologii jsem pracoval dva roky a vůbec toho nelituju, protože jsem získal přehled i v dalším oboru,“ připomíná muž se zvědavým pohledem a rozřeženým účesem.

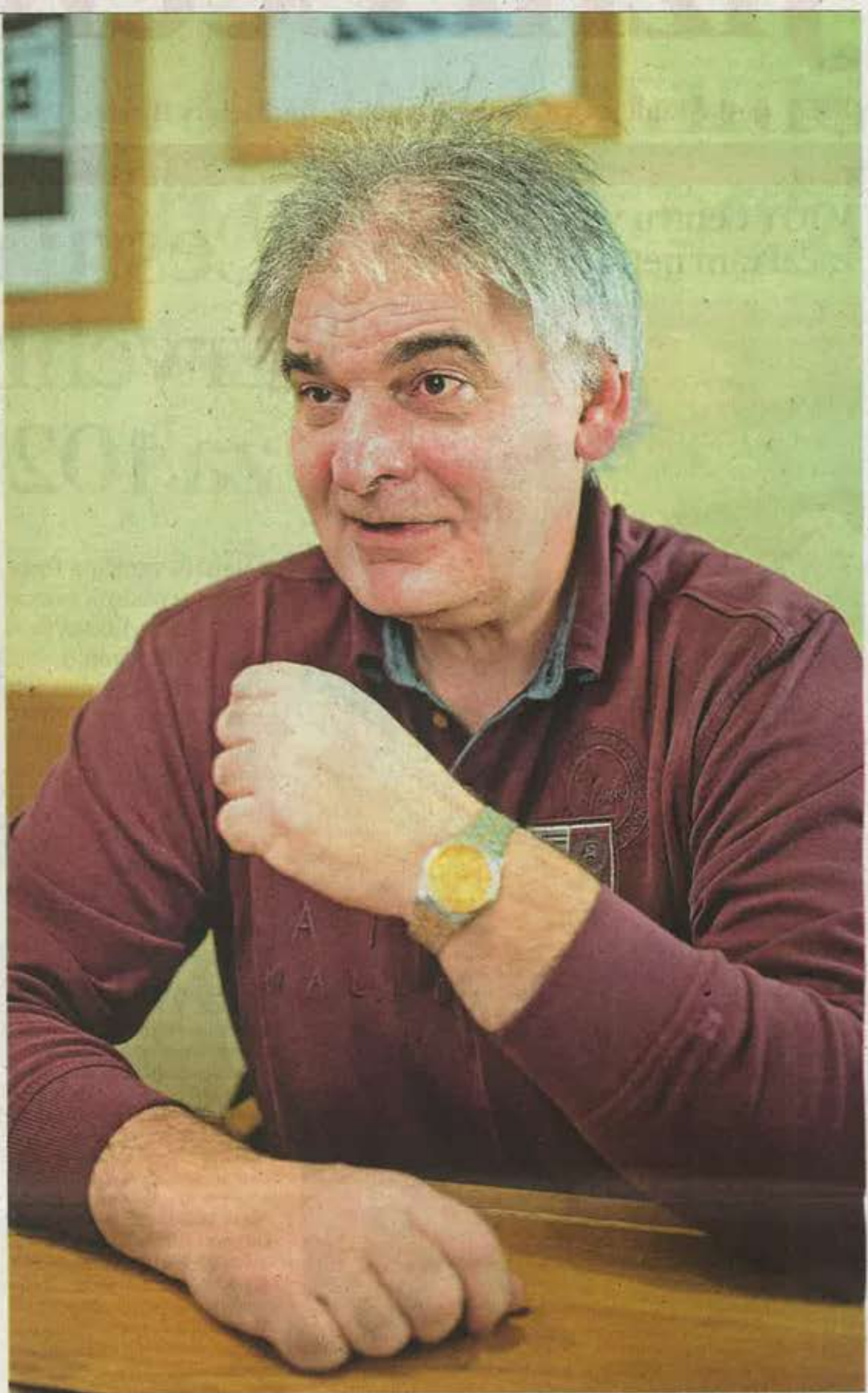
Právě v českobudějovické nemocnici se specializoval na dětskou urologii a v 90. letech zažil rychlý vývoj oboru díky moderní technice a novým poznatkům. Zavedení ultra-

Někteří horalé vydrží daleko víc než městští lidé. Na druhou stranu někdy přichází pozdě s komplikacemi.

zvukových vyšetření a nových metod léčby třeba ledvinových kamenů přinutilo urologický tým, aby se jeho jednotliví lékaři začali víc specializovat stejně jako na ostatních odděleních.

„Já jsem dělal převážně dětskou urologii a vzhledem k tomu, že jsem pracoval na oddělení špičkové úrovně, poznal jsem obor v celé šíři. Jenže kolem svých padesáti let jsem měl pocit, že by bylo zase fajn shrnout ty poznatky dohromady a dělat tu práci zase souhrnně,“ popisuje lékař.

Nakonec se rozhodl nahradit urologa v českokrumlovské nemocnici, který odešel do penze. A zase nelituje, přestože nemá za zády špičkově vybavené oddělení a kolegy, s nimiž se může poradit na jedné chodbě. Šéf krumlovské nemocnice mu vyšel vstříc a dovybavil urologickou ambulanci moderními přístroji, takže má po ruce všechny metody, které potřebuje k včasné a kvalitní diagnostice.

V Masných krámech Urolog Jiří Doležal ve volném čase rád chodí fandit hokejistům českobudějovického Motoru. Má radost, že tým postoupil přes Přerov do dalšího kola play-off. Foto: Marek Podhora, MAFRA

Seriál Na ležáku v Masných krámech s...

Jiří Doležalem, urologem českokrumlovské nemocnice.

Příště se setkáte Martinou Boledovičovou, majitelkou nakladatelství Smart Press.

Péče o pacienty s urologickými problémy je v krumlovské nemocnici zaměřena především na kvalitní diagnostiku a konzervativní léčbu, ale lékaři tam provádějí i menší operační zákroky.

„Spolupráce s mateřským pracovištěm v Budějovicích zůstává výborná, diagnostické postupy jsou stejné a vím, kdy, jak a komu je třeba pacienta odeslat k léčbě,“ libuje si Doležal.

Nejlepší dovolená: pánská plavba na Jadranu

I když lidé jsou nemocní všude stejně, v malé okresní nemocnici v Krumlově se setkává i s pacienty, kteří o své zdraví nepečují tak jako městští lidé. Jednak to mají třeba z Vyšebrodka, Lipenska nebo Kaplicka do špitálu dál a jednak vydrží víc bolesti než choulostiví lidé z města.

„Někteří horalé vydrží daleko víc než městští lidé, na druhou stranu

někdy přichází skoro pozdě s komplikacemi, kterým mohli předejít. Teď mám nejvíce pacientů s problémy s prostatou,“ srovnává urolog.

Hlavu si od medicíny nejlíp vyčistí při fandění budějovickému hokejovému Motoru, ale také venčení rodinné fenky velkého švýcarského salašnického psa. Volný víkend nejraději tráví na chalupě v Novohradských horách, ale přiznává, že často nestíhá a tráva mu tam přerůstá nad hlavu.

Za nejideálnější dovolenou pak urolog považuje tradiční pánskou jízdu na plachetnici na Jadranu. „Většinou volíme podzimní výpravy, kdy už je hlavní nápor turistů pryč. Z lodě vypadá Chorvatsko úplně jinak, než jak ho člověk pozná z hotelu. Můžete zastavit v zátocě, která je z pevniny nepřístupná, vybrat si místo na koupání, přenocovat v zátocě,“ líčí nadšeně mořeplavec Doležal.

Zážitků z plavby má prý spoustu, ale řada z nich je také nepublikovatelná. „Při nádherné plavbě z Dubrovníku do Černé Hory jsme omylem zakotvili v zátocě mezi státy, kde to bylo zapovězeno pod vysokou pokutou. My zakotvili hned vedle policejní lodi, protože nám to připadalo bezpečné. Ukázalo se, že nám policisté dali šanci odjet tím, že odjeli sami. A když se za hodinu vrátili a my ještě na lodi obědvávali, už nám pokutu dát museli,“ vybral jeden ze zážitků na závěr.